

BACSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyed évre 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca,
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Köszuth-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.
Nyitászorokint 20 krajczár.

Közügyeink ostromállapota.

Alig mulik el egy alkalom is hogy lapunk megjelenésekor újabb és újabb olyan dolgokat ne tárna fel a nyilvánosság előtt, amelyek beteg közállapotainknak illusztrálására szolgálnak.

Alig mulik el egy alkalom is, hogy akár a tekintélyesebb vidéki lapok — akár a budapesti napisajtó tudomást ne venne arról, amit megirunk, feltétlenül megbízván szavahihetőségünkben — feltétlenül megbízva abban, hogy tollunkat tisztán a közérdek megóvása vezérli.

A napi sajtónak ebben a bizalmában látjuk erőnket, amelyvel sohasem hívalkodtunk — ebben látjuk küzdelmünk sikerének egyik biztosítékát és épp ezért nagybecsüljük és megóvni igyekszünk ezt az erőt, amelyre szükségünk van ebben a városban, ahol napról napra kézbe kell venni azt a tollat, amelynek hivatása gyógyítólag hatni a beteg közállapotokra, leplezni bűnös üzemeket és a nyílt szókimondással tisztá és hamisítatlan képet adni mindenről, ami e várost és ennek ügyeit érdekli.

Mindenfelé léleplezések és mindenfelé nyílt harcokkal kell kiállanunk a nyilvánosság foruma előtt és mindenfelé küzdelmet kell folytatnunk azok ellen, akiknek a mi irányunk nem tetszik, — akikkel szemben nem akarunk elnézők lenni, mert a közérdeket nem rendeljük alá egyesek magánérdekének — mert nyíltságunkkal sokaknak kellemetlenségeket okozunk.

Közügyeink bizony nagyon betegek. Beteg az adminisztráció, beteg az ellenőrzés, beteg a fegyelem, beteg a rend és pontosság, a városháza, a kórház, az adórendszer, a városi házi politika, az ügykezelés és mindezeknek a tulajdonképeni oka az, hogy beteg a köteleességtudás.

A szigor helyett beállott a méltatlan elnézés rendszere, — ahol pedig épen a hmanus elnézésnek helye volna, ott megint a hatalommal járó kegyetlenség üti fel a fejét.

A bosszu, a harag, a gyűlölet és megtorlás elvei vannak ahelyett képviselve és legkevesebbre becsülük a férfias önrzetes nyíltságot és teret engednek a hiúságnak.

Csuszó-mászó emberek dédelgetett gyermekei szoktak lenni az ilyen rendszernek.

Ha kitüntetésről van szó, ezeket szedik elő, ezeket dekorálják, ezek iránt fejeznek ki bizalmat, — miért? csupán azért, mert ezek nem szoktak kellemetlenségeket okozni, minden bizottságban szeretik őket és quasi állandóan alkalmazzák őket ott, ahol simítani kell és ahol a „Beschwichtigungshofraih.” szerepet kell ügyesen betölteni.

És mire vezet ez?

Arra, hogy kell, hogy ez a rendszer megboszulja magát.

A leggyeszerűbb emberek szemébe is csak egy bizonyos ideig lehet port hinteni.

A betegséget lehet enyhíteni, lehet elnyomni egy darabig, de a bajnak ki kell törnie. A krízis elmaradhatatlan.

Beteg közállapotaink krízise is ki fog törni. Ha jól ápolták ezt a beteget, akkor meggyógyulhat és újra egészséges lehet. De ha éppen ellenkező szereket adtak be neki, bizony akkor ez a beteg rámege a rossz gyógykezelésre.

Mondjanak le tehát egy és mindenkorra azok, akik közügyeink élén állnak, erről a rossz gyógykezelésről.

Ne dédelgessenek, ne takargassanak ne tussoljanak, ne játszanak komoly dolgokkal.

Ha ezt nem veszik figyelembe, akkor be kell következnie városunkban teljes mértékben a közügyek ostromállapotának.

Be kell következnie annak a helyzetnek, hogy az állam maga lesz kénytelen rátenni kezét erre a beteg városra.

Bonyolítsák le a régi bűnöket igazságos kézzel kiméretlen vizsgálatokkal, mert csak így lesz lehetséges egy jobb aerába átlépni.

Mi szigoruan ellenőrizzük azokat, akik a vizsgálatokkal vannak megbízva.

Mi nem fogunk semmiféle tussolást elhallgatni és találunk majd módot, hogy rákényszerítsük az eljáró közegeket a törvényes és helyes utra!

Petőfi az eretnek.

Tartozunk az igazságnak azzal, hogy némiképen még megvilágítsuk a lapunk legutóbbi számában megirt „Petőfi az eretnek” című vezércikket.

Miután még akadnak olyan emberek is, akik védelmökbe tudják venni a prépost plébánosnak azt a minősíthetetlen argumentálását, amelylyel az istentiszteletért hozzá forduló ifjakat fogadta — kénytelenek vagyunk ezeket is meggyőzni arról, hogy hát hiszen nem csak arról van szó, hogy Petőfiért katolikus templomban lehet-e gyászistentisztelet tartani vagy nem, mert ennek az esetnek egész más háttére van.

Nem akartunk még akkor erre reflektálni. De minden félreértést kikerülendő, elmondjuk, ezuttal, hogy tulajdonképen mit követelt a prépost ur az ünnepélyt rendező fiatalságtól.

Nem kevesebbet mint azt, hogy a *plakátokon világosan kiírva legyen az, hogy a rendezendő istentisztelet Petőfiére nem vonatkozik — Petőfit nem illeti, — mert Petőfi eretnek volt.*” Nagyon természetes, hogy az ifjuság sokkal önrzetesebb volt, semhogy a Petőfi ünnepélyt így elcsúfítani engedte volna.

Próbálja meg a prépost ur és keressen Magyarországon csak egy embert is aki ezt a feltételét elfogadná.

Keressen egy embert, aki egy és ugyanazon a napon amikor ünneplik Petőfit képes volna arra, hogy így megsértsé Petőfi emlékét.

Ha már a vallási dogma által kezeit kötvé érzi — akkor ha egy kis tapintata van, megtagadja a kérelmet az ifjaknak, de meg nem sérti Petőfi emlékét és azt az országos kegyeletet, amelynek adóját lerója néhány nap mulva az egész ország.

Az ifjuság nem alkudott a prépost ural és a mikor látta, hogy ilyen alkura akarja hangolni, egész egyszerűen ott hagyta és elment a Ferenczrendiekhez, ahol minden megalkuvás nélkül Petőfi emlékének tiszteltben tartásával ígérték a szent misét.

Nem keresi senki sem, hogy a Ferenczrendieknél hogyan fognak celebrálni — nem kértelkedik senki ennek az istentiszteletnek a tisztaságán és magasztosságán. Legyen bár ez az istentisztelet az elesett honvédeknek szánva, — de Petőfi emléke ott feltétlenül tiszteltben lett tartva, — merl ennek ellenkezője nem lett kinyilvánítva még az sem lett mondva, hogy Petőfi eretnek volt, az sem lett mondva,

hogy a plakátokon kiírva legyen az, hogy az az istentisztelet Petőfit nem illeti.

Akik tehát olyan könnyen fölültek annak a kőszá hínék, hogy a prépost ur dogmatica helyesen járt el — beláthatják azt, hogy csak félre lettek vezetve, amikor tudomásul veszik, hogy a prépost ur miféle abszurditás! kért illetve követelt a lelkes ifjaktól — akik még csak nem is gondolkodtak azon, hogy ilyen botrányos feltételeket elfogadjanak, akik sokkal többre becsülik a nemzet büszkeségének kegyeletes emlékü napját, mint a prépost ur tapintatlan eljárását.

Még az a muzsika sem bánt vo'na el így Petőfivel, akinek állítólag Petőfi hadifogságába esett, — még a szibériai élményében sem sértették volna meg Petőfit azzal, — hogy apostrofálták volna, hogy ő a templomban nyújtandó kegyeletra érdemellen.

Ez csak Szabadkán lehetséges, a hol a magyar himnusz is kitiltották a templomból, ahol Mamusits Mátyás az ő felfogásával nem áll egyedül, — ahol még akad kabátos ember, aki helyesnek tartja azt, hogy hízelkedésével az aprokat szolgálja, amikor a nemzet nagyjai ellen izléstelenséget követ el.

A „Budapesti Napló“, ez a kiváló finom érzékű napilap mielőtt még az itt leirt tényállás újabb részleteit ismerte volna, tegnapi számában »Mamusits Mátyás ő aprósága« cím alatt alaposan meglecckéztette a prépost urat. Azt hisszük, hogy ez a lecke bizonyára keményebb lett volna, ha a Budapesti Napló azt a feltételt is ismerte volna, amelyet a prépost ur az istentisztelet megtartásához hozzáfűzött. Nem kértünk egy cseppel sem abban, hogy nézetünket osztani fogja az egész országos közvélemény.

Petőfi ünnepe.

A szabadkai egyetemi ifjuság, mint már említettük, f. hó 31-ikén Petőfi Sándor és a segesvári hősök emlékére gyászünnepet rendez és kegyeletes Istentiszteletet tartat. Az ifjuság a következő szövegű falragaszon hívja meg városunk hazafias közönségét:

Polgártársak!

Magyarország népe a napokban fogja leróni legnagyobb költőjének: Petőfi Sándornak a kegyeletes megemlékezés adóját.

Milliók szövetkeznek arra, hogy méltó fényt adjanak annak a napnak, amely Petőfi Sándor hősi halálának 50 éves évfordulója, a kunyhó és palota lakói egyformán viszik oda a kegyeletet, a tiszteletet, a rajongást, amely 50 év után is még mindig ugyan olyan mint volt akkor, amikor az egész nemzet lelkét átjárta a „Talpra magyar!“

50 éve annak, hogy a magyar Tyrtaeus a segesvári csata golyózáporában eltűnt. 50 éve annak, hogy a világ legkitűnőbb lantjának akkordjai beleolvadtak a nemzet élet-halál küzdelmének csatazajába. 50 év után emlékezik meg Magyarország kiváló nagy fiáról, Petőfi Sándorról.

Róla emlékeztünk meg mi is, amidőn elbátároztuk, hogy városunk magyar lakosságát Petőfi Sándor emlékének megünneplésére buzdítjuk.

Polgártársak! Jöjjetek velünk f. évi július hó 31-én d. e. 9-kor a Szt. Ferenczrendiek templomába, ahol kegyeletes istentisztelet tartanak hazafias lelkészeink Petőfi és a segesvári hősök emlékére.

Innen elmegyünk a *Pest szálloda nagytermébe*, ahol Petőfi Sándor hallhatatlan emléké két fogjuk méltatni, — amely alkalommal kizárólag Petőfi Sándorról fogunk megemlékezni, az ő költeményeit elevenítjük föl, minden dal csak róla fog zengeni, minden beszéd róla fog megemlékezni.

Petőfi neve elég megnyugtató nekünk, hogy ti tisztelt polgártársaink ebben a kegyeletes ünnepélyben részt fogtok venni.

Jöjjetek el, rójjátok le Petőfi Sándor emlékének 50 év után is a kegyelet, a szeretet, a rajongás adóját!

Az egyetemi ifjuság rendező bizottsága.

A gyászünnepele programja a következő:

1. Hymnus, énekli a „Dalegyesület.“
2. Megnyitó beszéd, tartja Dr. Balogh Lajos ügyvéd.
3. „Apotheosis“ Jókaitól. Szavalja Budanovits Béla III. éves mű egyetemi hallgató.
4. Emlék beszéd, tartja Vojnich Andor III. éves joghallgató.
5. Énekszám, tartja a Dalegyesület.
6. Felolvasás, tartja Balog Lipót IV. éves műegyetemi hallgató.
7. „Egy gondolat bánt engemet“! Szavalja Temunovich Zoltán III. éves joghallgató.
8. Énekszám, tartja az Ipartestületi dalárda.

Pesti lhász, szintársulatunk derék directora is szépen ünnepli meg társulatával Petőfi emlékét. A társulat most még szünetel, előadásait Szentesen augusztus 1-én kezd meg. A megnyitó előadás egyszersmind ünnepele előadás is lesz, Petőfi emlékének szentelve.

Az ünnepele előadás 3 részből fog állani. Jókai „Petőfi Apotheosisát“ szavalja a társulat tragikus, Csiky László.

Azután Rudnyanszki Gyula „Petőfi“ című 1 felvonásos sznművét adják elő a társulat első tagjai és végül Verő „1848“ című látványos sznművének néhány legszebb képét fogják bemutatni.

Az ünnepele előadásban részt vesz Sugár Aranka, Gábos Nelly, Kápolnay Juliska, Föti Frida, Torossy Katicza és az első rendű férfi tagok is.

Szentesen általános az érdeklődés a szépele igérkező előadás iránt.

Különfélek.

— **Kinevezések.** A megyei alispán az ó-becsei-ujvidéki-titeli új vonal mentén a bács földvári állatrakodóhoz Horváth Jenő ó-becsei állatorvost, a temerini és járeki rakodóhoz Parlagi Mór temerini állatorvost; a szabylai és csurogi rakodóhoz Sebestyén Sándor szabylai állatorvost és a kátyi, kovil-szeniván: s titeli rakodóhoz Daray Imre titeli állatorvost nevezte ki.

— **Távozó bíró.** A király ő felsége Obalecky Hugó aljárás bíró Józseffalvára (Zsablya) ó-becsei járásbíróvá nevezte ki. A távozó bíró tiszteletére barátai bucsú estélyt rendeztek, a melyen mindtegy 40-en vettek részt. A bucsuzó járásbíró iránt oly szépen megnyilatkozó rokonszeiv oka nemcsak az, hogy földi, hanem főleg az hogy hat évi itt működése alatt mindenki benne az igazságos, munkás bíró a kedélyes, jó barátot ismerte föl. A társas vacsorán az első felköszöntőt a távozó járásbíró mondotta ő felségére, majd utána dr. Vlahovits István az ügyvédi kar nevében; dr. Balaton Gyula a közigazgatási

tisztviselő nevében, Csopor Gyula a jó barátai és a társadalom nevében; dr. Kéler Gyula a bíró társai nevében bucsuzott el. Mindegyikre Obalecky meghatottan választott. A kedélyes bankett a reggeli órákban szót szét.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Szabadka város közigazgatási bizottsága Schmausz Endre főispán elnökölte alatt ma délelőtt rendkívüli ülést tartott amikor is a kórházi számadásokat állapították meg és Mamusics Lázár polgármester kérelmére a „Népszava“ leguóbbi számában „Koncz osztogatás“ cím alatt megjelent cikk miatt a fegyelmet megelőző vizsgálat elrendeltetett illetve a már előbb megindított fegyelmi erre is kiterjesztetett és a vizsgálat megejtésével Kráhl Lipót biz. tag bizatott meg.

— **Értesítés.** A csantavéri ifjuság folyó évi július hó 30-án Petőfi halálának emlékére az elaggott munkaképtelenek javára ünnepelet rendez. A közönség már előre örömmel néz az ünnepele elé.

— **Halálozás.** Matuska Nándor csantavér községi írnok f. hó 27-én hosszas szenvedés után életének 23. évében elhunyt.

— **Hangverseny.** A kalocsai egyházmegye tanítók 34 tagból álló ének és zenekara Schmausz Endre főispán védnöksége alatt a kalocsai „Tanítók háza“ javára folyó évi Julius hó 30-án Pálcson a nagy vendéglő éttermében, jótékonycéltu nagy hangversenyt rendez. A következő műsorral: 1. Weber: A búvós vadász. Előadja a 34 tagból álló zenekar. 2. Kremser: Telen. Énekli a 34 tagból álló férfikar. 3. Sarasate: Zigeunerweisen. Hegedűn előadja Sipos Péter úr, zongorán kíséri Hiler József nr. 4. Huber Károly: Népdalok. Énekli a férfikar. Linka K. Losonczi végromlása. Előadja a „Tanítók háza“ cigány zenekara. II. rész. Auber: 1. A portició néma. Előadja a zenekar. 2. Gaál Ferencz: Magyar népdalok. Hegedűn előadja Klazsik Lehel ur, zongorán kíséri Braunhoffner József ur. 3. Kremser: A varjúk, Énekli a férfikar. 4. Magyar népdalok: Előadja a „Tanítók háza“ cigány zenekara. 5. Lányi Ernő: Talpra magyar. Énekli a férfikar. 6. Rieger György: Dalár induló. Énekli a férfikar. Az I. és II. rész között 10 percnyi szünet. Belépti jegy ára: 80 kr. Jegyek előre válthatók Heumann Mór ur könyvkereskedésében és a hangversenyt megelőzőleg a pénztárnál. Felülzítések köszönettel fogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté d. u. 6 órakor. Ezen a megye letehetségesebb muzikális tanerőiből összeállított kar által rendezendő fenti hangversenyt a n. é. közönség szives figyelmébe a legmelegebben ajánljuk.

— **Inzultált lapszerkesztő.** Kellemetlen kis esete volt Pető Lajosnak, a Mohácson megjelenő „Baranya“ szerkesztője tegnapi ebéd utáni kávézsa közben Brezelmayer ottani fiatal kereskedő a szerkesztőt hátulról orvul megtámadta és arczul ütötte. Okot a támadásra az adott, hogy Pető Lajos a „Baranya“ leguóbb megjelent számában egy szikkében Brezelmayer nővéréről megírta, hogy elájult és ehhez még kommentárt is fűzött és Brezelmayer, ezt a kommentárt sértőnek találta (aminthogy minden józislés ember annak is találta.)

— **Öngyilkosság.** Adáról írják: Folyó hó 15-én, szombaton délután 5 órakor Árpási Czeccilia 18 éves helybeli hajadon öngyilkosságot követett el. Többen azt állítják, hogy tettének oka abban rejlik, hogy a lány szerelmes volt, mit szülei nem jó szemmel

néztek. Szombaton délután a mondott időben bement a szobába, levette a falról a hatlövetű revolvért és azzal szíven lötte magát. A lövés zúzára beszaladt az édes anyja és iszonyú látvány tárult szeméi elé. A leány ott feküdt a földön elterülve véreben fetregve. A nyomban előhívott orvosi segély már késő volt, mert rövid szenedés után a leány kiadta a lelkét. Hótestét a kórházba szállították, honnan vasárnap délután helyezték örök nyugalomra.

— **Maga zsidó- akkor fizethet.** Bajai tudósítónk írja. A Baján működő adókievő bizottságnál az is indok az adóemelésre, ha valaki zsidó. E Salamon arra kérte a bizottságot, hogy tekintettel beteges voltára és vagyontalan állapotára — vetnének ki reá méltányos adót. St. Adolf cipészmeister pedig azon panaszkodott, hogy a külföldről beözönlő gyári cipők ehetlenné teszik a kis iparos megélhetését. Erre fölkielt a kincstári előadó és a következőket mondotta a két iparosnak: Maguk zsidók, a zsidó iparos magasabb adót fizethet, mert a zsidók Baján pártolják a saját hűfelüket. Különböznélén illusztrálja az állapotokat az is, hogy egy zsidó, hitű bádogosra, ki az idén kezdette meg a mesterségét, és egy inással dolgozik, fizet a mostani kirovás szerint tizenhatszáz forintot, a míg egy más vallású bádogos, ki mestersége révén több házat és földet szerzett és négy segéddel s három inással dolgozik, fizet szintén az idej kirovás szerint húsz forintot. A botrányos kivetések ellen Scultéti bizottsági tag már ott kielt és a termet el is akarta hagyni.

— **Becsapott kincésások.** Nagyszabású kincésási szédelőt tárgyalt legközelebb a szabadkai törvényszék. Három zentai lakós, Biralin György, Vrencsics Dusan és Peczár László ugyanis elhitették Kalmár Mihály jómódú gazdával, hogy megtalálták a menekülő pasa elrejtett kincseit, csak kikellene ástani. Kovács előbb 1000, majd 500 frtot adott a szédelőeknek, Végre a rendőrség megtudta a dolgot s most mind a négyen bajba kerülnek.

— **Kölcson kért villanyvilágítás.** Ó-Becse községe átiratban kérte el az adai kössgi előjárásig, hogy nyilatkozzék, vajjon hajlandó-e Ó-Becseről a villamvilágítást Adára bevezetni? Az adaiak azt mondták, hogy ha Ó-Becse község be akarja vezetni a villanyvilágítást, hát vezesse be egyedül minnek keres társat magának.

— **Iben-Oded művészarsulata** tegnap és ma tartotta előadásait a „Nemzeti szálló” kerthelyiségében, amely zuffólásig megtelt közönséggel. Gyönyörű mutatványokat produkáltak különösen Benedetti Alexander a láb-művész, Chagréa a jellem mimikus, Mstr. Martiny az arnyékművész és Iben-Oded az igazgató aki ügyességével bámulatba ejtett mindenkit.

— **Sokrates.** A görög philosophiát ő fektette erkölcsi alapra. Komoly, rideg ember volt ki az életben mindig csak a fogyasztásokat látta s magas elveinek elfajulását. Athén utzáin szóba állott mindenkiel, s mindig tanított. Kérdezősködött valamiről, s rávezette az embereket, hogy rendesen nem is sejtik annak a lényegét, a miről könnyéden meg-gondolás nélkül beszélnek. Beszélgetése mások felében aztán rávezette az illetőt a szóban forgó dolog lényegére. Az ő tanítványa volt Plato. „Úgy állanak ők egymás mellett — írja Ranke — mint később Krisztus és keresztelő Szent János” Sokrates rideg, ma-

gába zárkozott, szinte asketikus élete sokban emlékeztet egy keresztény remetéére. Valóban van benne valami az asketiz, s a földöntuli elmélyedés szelleméből. Főjegyzték róla, hogy egyszer egy egész éven át egy helyen állva mozgalatlanul gondolkodott. Az erkölcs kegyetlen bírja ő, elhanyagolt külsejű, torzborz ember mint Keresztelő János Tizián vásznán. Mellette Paton emelkedik, szabadon, komolyan, nem is kétségbeesés, hanem a remény geniusa lebeg kerülte. Gondolatjait ihlet vezeti. Ajkán a szeretet tana. Nen az athéni-ekhez beszél, hanem a világhoz. Minden szavát, minden tétjét a szeretet vezeti, művészetit felfogását is. „Szeretet az a mivel a szépet felfogjuk.” Sokrates nem a szeretet, hanem a bírálat embere. Ezért kellett meghalnia is, mert az athéni demokrata alkotmányra csipős megjegyzéseket tett. Meghalt 399-ben Kr. e. Huszonegy századal azon eszedendő előtt, melyet mi most irunk, s mely százados évfordulója a bölcs halálának, kinek kinek tanait a világ 2000 esztendő után sem feledte el. Életét és halálát híven a írja a „Nagy Képes Világtörténe” most megjelent 33. füzeté. A 12 kötetre tervezett nagy munka Marczali Henrik egyet. tanár szerkeszti, szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet mely a görögök történetéről szól, Gyomlay Gyula nevével viseli homlokán. Egy kötet ára 8 frt. Egy füzeté 30 kr. Kapható a kiadónál Révay Testvérek Budapest VIII. Üllői ut 18.) és minden hazai könyvkereskedésben.

— **André Pálison.** Vasárnap délután a palicsi közönség rendkívül élvezetes látvány-nak lesz szemtanuja, André a bujdosó lég-hajós már eleve értesítette a tűzoltó parancsnokságot, hogy a f. hó 30 megtartandó nép-ünnepélyen megjelenik és a magasból fogja szemlélni, hogy hogyan száll fel Pálison a tűzoltók lég-hajója. E szép látványosságban mindenki csekély 20 kr. beléptidijert részt vehet, sőt ha a lég-hajón felszállni akar azt is megengedik, de ha a vízbe potytyan nem vállal érte felelősséget senki sem.

— **A gép áldozata.** Nagy szerencsétlenség történt a napokban Csantavéren. Bagi Antal egy cséplőgépnél mint etető volt alkalmazva. Amint a szalmát szétoztotta a gép elcsipte az egyik karját és törvéből kiszakította. A szerencsétlen ember a nagy fájdalomtól nyomban összeesett és nemsokára meghalt.

— **Bicskázás.** Egyik helybeli kocsmában több paraszt legény mulatott vasárnap délután. A legények csakhamar összeveszték és Süllei Mártont valamelyik baloldalán megszurta. A legényt kocsin hozták be a mentőkhöz, akik sebtét bekötötték és a kórházba akarták vinni, de semmi áron sem akart el-menni.

— **Csatornába fult flu.** Mult pénteken d. u. az új Ferencz-csatorna megkövetelte első áldozatát. Néhány gyermek fürdött a csatorna hidon tuli részében s köztük az alig 7 éves Dzsilitov Csedomir ó-becsei flu, a ki nem tudván uszni, a mélybe merült, a miről társat értesítették a szomszédokat, mert szülei künn dolgoztak a földeken. A hullát este felé találták meg.

— **Lövöldöző vő.** Pacsérna házasodot, Molnár István, nemesmiliticsi lakos s itt apósának földjén gazdálkodott, azonban nem nagy barátságban lehetett egymással, mert a hét elején Molnár berugott állapotban össze- vesztett apósával s felkapva egy revolvért apósára és anyósára reá lött, miközben kezén

maga is megsérült. Elfogattott s a járásbíró-sághoz bekísértetett, hol vizagálati fogságban ülve gondoskodik, hogy minnek is van após hamár anyós ugysis van.

— **A szabad fürdés áldozata.** B.-kulai tudósítónk írja: F. hó 22-én Cservenkán Dunkel Krisztina 17 éves leány fürdés közben a Ferencz csatornába fulladt. Ugyancsak e hó 22-én is két béréslegény: Sonn Antal 16 éves és Kár Ádám fürdés közben a csatornában jelték halálukat. Hasonló eset történt B.-Kulán is, f. hó 23-án reggeli 4 órakor; a csatorna balpartján, a vashidon aloli kanyarodos táján, a csatorna part mellett három cseled leány fürdőzött, midőn az egyik Sztojkovits György ügyvéd szobalánya kissé beljebb távozott és hirtelen megcsuszva, súlyegyet vesztet, a víz elkapta és gyöngé sikoltás után a víz alá merült. Társai megreppenve nyomban kiugráltak a vízből és öltözködni kezdtek. Egy arra járt ember látva a jelenetet, a közelben fürdő két inasgyereket hívta fel, hogy a ki úszni tud, menjen a leány mentésére. Az egyik névszerint Braun Lázár, Heimann Frigyes tanoncza rögtön utánna is ugrott és kétszeri felmerülés után sikerült a legválságosabb pillanatban a leány karját megragadni és pár lépésnyire eső, megállható szélre vonszolni, s ott az egész testet megragadni. A leányok segítségével aztán hozzáfogtak az élesztéshez és a leány csakhamar magához is jött és úgy vitték baba szüleihez.

TRODALOM.

Pataj Sándor költeményeinek II. kiadása sajtó alatt van és már a napokban megjelenik. A kötetből közöljük a következő mutatványokat.

Confiteor.

Szentségtörő voltam világéletemben,
Soha sem akartam hinni szerelemben,
Isteni hatalmát soha nem ismertem,
Vakmerő dalommal bántani is mertem.

Most a porba hullva, szánva-bánva vétkem
Mélyen leborulva láss előtéd térdem,
Megtérve imádlak, legfényesebb Szentség,
Legcsodálatosabb, legdicsebb Istenség.

Más égi hatalmak gyöttrő szenvedésbe
Kényszerítenek rá az elismerésre,
Legnagyobb kegyedben, édes szerelemben
Tanítál meg hinni, térítél meg engem.

S mint a neofita búzgóbb a hívónél
Fanatikusabb lesz az őt léritónél,
Én is amóta hinni megtanultam,
Átkozom az időt, a mig pogány voltam.

Hajómon gyászvitorla van...

— Heine. —

Hajómon gyászvitorla van,
Úgy jár a tengeren.
Mért kinezod, ha jól tudod,
Hogy m ly beteg szívem.

A széllal versenyez szived
És épp oly hűtelen, —
Hajómon gyászvitorla van,
Úgy jár a tengeren.

Séta Palicson.

Aki a lég madarairól gondoskodik, aki gondoskodik arról, hogy sohase fogyjon ki a szenczióból, aki erőt ad az embernek arra, hogy a legnagyobb esőben is fürdőhelyeken üdülni tudjon az emberiség, csak az a megmondhatója annak, hogy mennyi szép lány, szép asszony van azon a Palicson.

Tessék elhinni, hogy egy valóságos kis tündérszág, ahol élvezni lehet a friss levegőt, enni lehet a legválogatottabb fagyaltokat, látni lehet cyklistákat, biciklistákat és tricklistákat Jancsikát, Jánosokat és Pistákat, ahol reggel fölébred a nap, este pedig leszálnak a szunyogok, délben megszólal a déli harang, este pedig a békasereg melancholikus dala, ahol lehet járni szárazon és vizen, lehet házassági kötelezettség nélkül jegyet váltani a hidegfürdőhöz, lehet várni egy jobb jövőre és a villanyosra, lehet ladikázni és lédikézni, ahol lehet játszani makkot, meg lawn tenist és még sokféle egyebet.

Szóval vibráló élet. Szókehajú fiatal leánykák, hogárszemű asszonyok, havelok, slafrok selyem alsó és makk folsó, fiatal veteránok és veterán fiatalok, népfőlkélok, szabadúszók, bálkirálynék, gardedámok, rózsaoajillatu tündérek, miczisapkás ifjak, tengerész sapkás szárazföldi hajósok, akik usznak a vízben is, meg a szerelemben is, regényes hajlamu nevelőnők, neveletlen apró babák és életjáradékos nyugalomba vonult nyugtalanok; ez mind él és szívja a levegőt, egy némelyikök a legrosszabb cigarettákat, járnak-kelenek a sétányon, hallgatják Pirost, mikor játszik és még többször akkor, mikor nem játszik, akik mind élvezik Palicsot, olvassák a lapokat, isznak sört meg limonádét, eljárnak a postára levelekért.

Ez röviden szólva a palicsi tarka publicum a mely nemcsak azért van Palicson, hogy Révffy doktornak betege legyen, hanem azért is, hogy saját örömeinek éljen.

A vízben pedig a hatlyuk próbálják Iben Obed mesterségét utánozni, de lábuk mégis csak alkalmatlanok erre a célra. Ha Iben—Obed Palicson hatlyú lenne, akkor ő se tudna a lábával olyan kuncatokat csinálni.

A hatlyukhoz mérészen csatlakoznak a szárazsák meg a vízi madarak, amelyek nagyot bámulnak ki a partra és csodálkoznak azon, hogy miért nem szabad a Fierszt ezkürásznak aludtjetet és tejlolet árulni. Ehhez a szárazsáknak ugyan nincs semmi közük, — de mérgeledni nekik is szabad e miatt. És mérgelednek is. Annyira, hogy tegnap 2 méregtől szótpukkadt szárcsát találtak a parton.

És ezalatt vígan jár-kei a publikum. A nőnemű fürdőtelepen pedig nagy újítás jelzi Palics haladását. Feltaláltak egy nagy gyékény kosarat, amelyben a kis gyerekeket lehet fürösztetni. Azt mondják, hogy Edison itt járt Palicson és annak tulajdonítják ezt a vívmányt, amely többet ér a telefonnál, mert a telefon a vízbe tönkre megy, míg a fürdőkosár nem.

Szóval Palicson mindent lehet látni csak sötét ne legyen. Publikumot, fürdőket, zenészeket meg ambulans üdülőket, francia bonnékat, eleganciát, sikket, divatot, német professorokat, angolnóket és angolnákát.

Tessék Palicsra üdülni menni — a törvényszéktől 10 krajczár — oda és vissza. De vissza, vissza nem is kell jönni. Lehet ott is maradni és akkor olcsóbb nyolcz krajczárral.

Az iszákosság halottja.

(Saját tudósítónktól)

Egy iszákos ember szomorú végéről szól az alábbi tudósításunk. Öreg volt már a szerencsétlen, de nagyon szerette az italt, minden pénzét erre költötte s e miatt meghasonlott családjával is sőt becsipett állapotban határozta el magát arra, hogy véget vet életének, és ezt tegnap este végre is hajtotta.

Bénis Gergely alsó-csikeriai 58 éves kovács mester tegnap eladott Kunbaján 2 zsák búzát, az egész pénzből a mit a gabonáért kapott csak egy kenyert vett, a többi eldorbozolta, elitta. Egész héten folyton ivott, összevesztet feleségével és gyermekeivel, sőt feleségét egy nyeső késsel megölni akarta, amiért is a szegény asszony gyermekeivel együtt menekülni volt kénytelen.

Éppen ma délelőtt járt benn az asszony a városban, hogy majd feljeleni az urát, amikor arról értesült, hogy felakasztotta magát.

Tegnap éjjel ugyanis senki sem volt otthon s Bénis mint rendesen jól bepálinkázott és így önkivületi állapotban elővette a szöllőnyeső kést és nyakát akarta elmeteszni, de ngylátszik amikor egy kicsit bevágott nagyon fáj neki, amiért más öngyilkossági módhoz, — az akasztáshoz — folyamodott. Elővett egy kötelet és a szoba gerendájára felakasztotta magát. Ma reggel a kis unokája kíváncsiságból bement a szobába megnézni, hogy mit csinál az öreg. Amikor belépett, ott látta az öreget megdermedten a gerendán függve. A kis fiu kifutott, megmondta az apjának aki jelentést tett a rendőrségnél. A rendőrség részéről Sztipics biztos azonnal kiment a helyszínére és az esetről jegyzőkönyvet vett fel, a mentők pedig a holttestet a bajai temető hullaházába vitték.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Szabadkáról—Budapestre

indul reggel 5 óra 20 perczkor személy vonat.
" d. e. 9 " 46 " gyors " "
" d. u. 2 " 20 " személy " "
" este 11 " 28 " " "

Budapestről—Szabadkára

érkezik reggel 4 óra 09 perozkor személy vonat.
" d. u. 1 " — " " "
" d. u. 5 " 57 " gyors " "
" este 9 " 17 " személy " "

Szabadkáról—Zimonyba

indul reggel 5 óra 40 perczkor személy vonat.
" d. u. 1 " 46 " " " "
" d. u. 4 " — " teher " "
" este 6 " 09 " gyors " "

Zimonyból—Szabadkára

érkezik reggel 7 óra 47 perczkor teher vonat
" d. e. 9 " 34 " gyors " "
" d. u. 1 " 45 " személy " "

Szabadkáról—Szegedre

indul reggel 5 óra 25 perczkor vegyes vonat
" d. e. 9 " 51 " személy " "
" d. u. 2 " 28 " " " "
" este 6 " 37 " " " "
" este 12 " 03 " " " "
Junius 1-től szept. 15-ig vasár- és ünnepnep

za badka—Palics között kö-llekedik: 5 óra 15 perczkor reggel. Vasár- és ünnepnapon este 8 óra 45 perczkor

Szegedről—Szabadkára

érkezik reggel 3 óra 40 perczkor személy vonat
" d. e. 9 " 22 " " " "
" d. u. 1 " 30 " " " "
" este 5 " 52 " " " "
" este 10 " 34 " " " "
Junius 1-től szept. 15-ig minden vasár- és ünnepnep

Palics—Szabadka érkezik 8 óra 30 perczkor este Vasár- és ünnepnapon Szegedről d. u. 2 óra 45 perczkor

Szabadkáról—Bajára

indul reggel 5 óra 45 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 35 " személy " "
" este 6 " 34 " " " "

Bajáról—Szabadkára

érkezik d. e. 9 óra 37 perczkor személy vonat
" d. u. 1 " 10 " " " "
" este 10 " 30 " " " "

Szabadkáról—Ó-Becsére

indul reggel 5 óra 10 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 10 " személy " "

Ó-Becséről—Szabadkára

érkezik d. e. 8 óra 54 perczkor vegyes vonat
" este 5 " 42 " személy " "

Szabadkáról—Dáljára

indul reggel 4 óra 50 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 05 " személy " "
" este 6 " 22 " gyors " "
" este 6 " 32 " személy " "

Dáljáról—Szabadkára

érkezik reggel 6 óra 55 perczkor személy vonat
" d. e. 9 " 27 " gyors " "
" d. u. 1 " 26 " személy " "
" este 10 " 40 " vegyes " "

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy Szabadkán Kunetz-féle házban (kápolnával szemben) egy

kereskedelmi és bizományi irodát

nyitottam és a fuvarlevelek helyesen történt számításaira is kiterjeszkedtem kérném tehát a n. é szállító közönséget, hogy fuvarleveleiket megbízott ügynökeimnek átadni vagy irodámban az egy éven belülieket beküldeni sziveskedjék, az esetleg visszajáró többletek $\frac{2}{3}$ részét a fuvarlevelek elintézésé után kifizetem és tulajdonosainak díjmentesen visszaszámrazatom.

Vidékről érkező postaküldeményekért a posta díjat sajátomból fedezem, midőn magam a n. é. szállító közönség szives figyelmébe ajánlom, maradok teljes tisztelettel

Schwarz Frigyes

keresked. és biz. irodája